

De lente

Maart / April

De temperaturen worden zachter. Strengere vorst wordt minder waarschijnlijk, lichte vorst blijft wel nog altijd mogelijk. Toch kunnen we vanaf nu enkele vorstgevoelige planten buiten zetten.

In dit document vatten we de werken voor de komende twee maanden samen. Meer achtergrondinformatie vind je na elk onderwerp.

De betekenis van de woorden met een asterisk vind je in onze Woordenschatlijst, rubriek «Downloadbaar materiaal - Moestuin voor scholen».

WE SCHAKELN EEN VERSNELLING HOGER...

1. DE PERCELEN KLAARMAKEN	2
2. VOORZAAIEN IN DE KLAS	2
3. ZAAIEN EN PLANTEN IN VOLLEGROND	3
Zaaien in vollegrond.....	3
Planten in vollegrond	5
4. OPVOLGING TEELT	6
Onkruid wieden.....	6
Ziektes en plagen in het oog houden.....	6
Waterbeheer	6
Het weer opvolgen	6

1. DE PARCELEN KLAARMAKEN

- Wied* het onkruid, werk de groenbemesters* in de grond of verwijder de grondbedekking op de percelen waar je wil gaan zaaien of planten.
- Maak de grond klaar : Maak de grond los met een spitvork of een woelvork. Rijk de bodem aan volgens de noden van het gewas.

OM VERDER TE GAAN

www.tournesol-zonnebloem.be >Downloadbaar materiaal>Moestuin>Moestuin voor scholen

Hfst.1 De bodem - In de lente

Hfst.3 Teelttechnieken - De grond voorbereiden

Hfst.3 Teelttechnieken - Het vals zaaibed

2. VOORZAAIEN IN DE KLAS

In april kan je een tweede lading groenten voorzaaien in de klas. De meeste groenten behoren tot de komkommerfamilie (courgette, pompoen,...) en groeien snel. Zaai ze daarom niet te vroeg. Als je ze te vroeg zaait, draaien de wortels in de pot rond. De planten fileren* en worden lang en zwak waardoor ze een gemakkelijk slachtoffer zijn als ze eenmaal buiten staat. Hou steeds de volgende basisregels in gedachten:

- de planten moeten **voldoende licht** krijgen zodat ze niet fileren, draai de pot regelmatig;
- van zodra de omstandigheden het toelaten, laat je de planten **acclimatiseren** aan minder gunstige omstandigheden zoals lagere temperaturen, meer licht, wind,... zonder ze aan vorst bloot te stellen. De planten zullen trager groeien en daardoor forser en sterker worden;
- het merendeel van de planten wordt **buiten uitgeplant** nadat er geen vorst meer mogelijk is (na de IJsheiligen rond half mei, maar soms ook iets vroeger naargelang het weer/microklimaat).

NAAM	BODEM-TEMPERATUUR OPKOMST	ZAAI PERIODE	OPMERKINGEN
Augurk Komkommer Meloen	22-35 °C 4-5 dagen	Vanaf half april	Zaai in aparte potten. Verpot indien nodig. Uitplanten in de serre of vollegrond vanaf half mei.
Basilicum	20-22°C	Eind maart tot half april	Zaai in bakjes. Verspeen* in aparte potten (1 à 2 per pot). Plant buiten uit vanaf half mei.
Boon (staak)	16-30 °C 5-8 dagen	Eind april tot begin mei	Zaai 5 à 7 zaden in potten van 8 cm diameter. Plant uit vanaf half mei. Voorzaaien* niet noodzakelijk.
Boon (stam)	16-30 °C 5-8 dagen	Half april	Zaai 5 à 7 zaden in potten van 8 cm diameter. Plant uit vanaf half mei. Voorzaaien niet noodzakelijk.

Courgette Kalebas Pompoen	21 à 35 °C 6-10 dagen	Vanaf half april	Zaai in aparte potten. Verpot indien nodig. Uitplanten in de serre of vollegrond vanaf half mei.
Maïs	15-35°C 5-8 dagen	April	Zaai 1 à 2 zaden per pot. Plant uit vanaf half mei. Voorzaaien niet noodzakelijk.

Indien je nog geen **tomaten, paprika, peper, aubergine en goudbes** hebt voorgezaaid dan kan dit nog tot half maart. Andere groenten kunnen ook voorgezaaid worden zoals **selder, bloemkool, koolraap, winter- en zomerprei**. Het zijn groenten met een lange teeltduur. De meeste scholen kopen daarom jonge plantjes aan. Indien je ze toch wil zaaien, consulteer dan de bijhorende groentefiches (Hfst. 6).

OM VERDER TE GAAN

www.tournesol-zonnebloem.be >Downloadbaar materiaal>Moestuin>Moestuin voor scholen

Hfst.3 Teelttechnieken - Zaaien

Hfst.4 Te doen per seizoen - De vroege lente

Hfst.5 Rond de moestuin - Aromatische kruiden

Hfst.6 Groenten in de kijker - Aubergine / Augurk & komkommer / Boon / Kalebas, pompoen en courgette / Kool / Maïs / Paprika / Prei / Selder / Tomaat / Goudbes

3. ZAAIEN EN PLANTEN IN VOLLEGROND

Zaaien in vollegrond

Basisregel zaaidiepte : bedek de zaadjes met ongeveer drie keer de breedte van het zaad.

De zaaiperiode is afhankelijk van het weer, de grondsoort maar ook de variëteit. Volg zeker de instructies op het zakje.

Bescherm de zaden tegen de kou en plagen door een **vliesdoek*** over de grond te leggen. Verwijder de doek zodra de plantjes kiemen zodat ze voldoende licht krijgen.

NAAM	BODEM-TEMPERATUUR OPKOMST	ZAAI PERIODE	OPMERKINGEN	AFSTAND TUSSEN DE RIJEN
Spinazie	7-24 °C 6-10 dagen	Half februari tot april	Zaai in rijen* of uit de hand*. Dun uit* om de 8 à 10 cm.	25-30 cm
Radijs « alle seizoenen »	7-32 °C 2-5 dagen	Vanaf maart	Zaai in rijen om de 3 à 5 cm of uit de hand of tussen an- dere groenten. Dun uit indien nodig.	20 cm
Raap (vroeg)	4-7 °C 4-7 dagen	Maart tot april	Zaai in rijen om de 2 à 3 cm. Dun uit om de 10 cm.	20 cm
Kervel	5-30 °C 8-10 dagen	Vanaf maart	Zaai in rijen om de 5 cm of uit de hand.	20 cm
Broccoli	7-30 °C 5 dagen	Vanaf maart	Zaai in rijen om de 2 à 4 cm in een zaaibed of in pot. Plant uit wanneer de kiem- planten 4 à 5 echte bladeren hebben in rijen om de 40 cm.	70 cm

Raketsla	5-10 dagen	Vanaf maart	Zaai in rijen of uit de hand. Dun uit tot 15 à 20 cm.	25 cm
Wortel (vroeg)	7-30 °C 10-20 dagen	Maart tot half april	Zaai op rijen of banden van ongeveer 8 à 10 cm breed. Dun uit tot op 5 cm tussen elke plant.	20-30 cm
Peterselie	10-30 °C 20 dagen	Maart tot april	Zaai in rijen om de 2 à 3 cm.	20 cm
Snijsla	5-27 °C 4-6 dagen	Maart tot april	Zaai in rijen om de 2 à 3 cm. Dun uit tot 15 - 25 cm.	30 cm
Stengelui	10-30 °C 20 dagen	Maart tot april	Zaai in rijen.	25 cm
Inmaakui	10-30°C 20 dagen	Maart tot april	Zaai in rijen, dun uit tot 8 à 10 cm.	25 cm
Snijbiet	10-30 °C 10-20 dagen	Vanaf maart	Zaai in groepjes* van 3 à 4 zaden om de 40 cm. Hou één plant over. De andere kunnen op een andere plek verplant worden.	40 cm
Biet	10-30 °C ± 10 dagen	Vanaf april	Zaai in rijen om de 5 cm of in groepjes met 4 à 5 zaden om de 20 cm. Dun uit indien nodig.	40 cm
Sla (zomer)	5-27 °C 4-10 dagen	Maart tot april	Zaai op rijen of in trays om te verplanten. Dun uit tot 25 cm, de uitgedunde plantjes kunnen verplant worden.	25 cm
Spruit	21 °C 5 dagen	April	Zaai in rijen om de 6 cm in een zaaibed. Verplant van zodra de planten 4 à 5 echte bladeren hebben, zet ze 60 cm uit elkaar.	60 cm
Koolraap	5-33 °C 4-8 dagen	April	Zaai op rijen om de 2 à 3 cm in een zaaibed. Verplant van zodra de plant 4 à 5 echte bladeren heeft, voorzie 20 tussen elke plant.	20 cm
Kool	7-35 °C 5-13 dagen	Maart tot april	Zaai op rijen om de 2 à 3 cm in een zaaibed. Verplant van zodra 4 à 5 echte bladeren. Voorzie 50 à 80 cm tussen elke plant (afhankelijk van de variëteit).	50-70 cm
Koriander	15-20 °C 14-21 dagen	Maart tot half mei	Zaai in rijen om de 2 cm of uit de hand. Dun uit tot 10 cm.	20 cm

Je kan nog **erwt** en **tuinboon** zaaien begin maart om dan tegen het einde van het schooljaar te kunnen oogsten.

Planten in vollegrond

We spreken van planten als we iets anders dan zaden in de grond steken: bollen, knollen, plantjes,...

In dit geval kan je het gewas ook beschermen tegen de kou en plagen met een **vliesdoek***. Verwijder de vliesdoek van zodra de planten beginnen te kiemen zodat ze voldoende licht hebben. Tenzij er sprake is van vorst (vooral van toepassing voor de aardappel).

NAAM	OPKOMST	PLANT-PERIODE	OPMERKINGEN	AFSTAND TUSSEN DE RIJEN
Look	14 - 30 dagen	Februari tot half maart	Plant de teentjes in rijen* om de 10 à 15 cm, laat de top uitsteken.	20-30 cm
Ui	14-21 dagen	Februari tot april	Plant de bollen in rijen om de 10 à 12 cm, net onder de grond of met de top uitstekend.	20-25 cm
Sjalot	30dagen of meer	Februari tot april	Plant de bollen in rijen om de 15 cm, net onder de grond of met de top uitstekend.	20-30 cm
Bloemkool (zomer)	/	Maart tot april	Plant uit in rijen om de 60 à 70 cm, begiet.	60-70 cm
Aardappel (vroeg)	14 à 35 dagen	Half maart tot half april	Laat voorkiemen. Plant de stengelknollen in rijen om de 30 à 40 cm op 10 cm diep. Aard aan* wanneer de planten ongeveer 15 à 20 cm hoog zijn. Bescherm de planten tegen vorst.	50 cm
Aardappel (laat)		Half april tot half mei		
Aardpeer		Maart tot april	Plant de wortelknollen op rijen op 10 cm diep om de 40 cm. Aard aan wanneer de planten ongeveer 40 cm hoog zijn	70 cm
Prei (zomer)	/	April tot juni	Maak met een pootstok gaten om de 12 cm die tot 10 à 15 cm diep zijn en leg in elk pootgat een prei plantje zonder deze dicht te maken. Aard aan één maand na het uitplanten.	30-35 cm

In april kan je ook nog **koolraap, kool, en broccoli** uitplanten die je zelf gekocht of gezaaid hebt.

OM VERDER TE GAAN

www.tournesol-zonnebloem.be >Downloadbaar materiaal>Moestuin>Moestuin voor scholen

Hfst.3 Teelttechnieken - De grond voorbereiden

Hfst.3 Teelttechnieken - Zaaïen

Hfst.3 Teelttechnieken - Uitplanten en verspenen

Hfst.5 Rond de moestuin - Aromatische kruiden

Hfst.6 Groenten in de kijker - Aardappel / Aardpeer / Erwt / Look / Prei / Knolraap / Radijs / Sjalot / Spinazie / Tuinboon / Ui / Wortel

4. OPVOLGING TEELT

Onkruid wieden

De zachtere temperaturen stimuleren de groei van planten, ook van de planten die je niet zelf hebt gezaaid. Wied* **regelmatig** het (on)kruid met een schoffel of de hand om het niet boven je hoofd te laten groeien. Voor de meeste groenten kan je mulchen tussen de rijen om zo de groei van onkruid tegen te houden.

Ziektes en plagen in het oog houden

Afhankelijk van het weer kunnen slakken veel schade aanrichten aan jonge kiemplantjes. Ook slimme vogels weten de pas gezaaide zaden uit de grond te pikken. Vooral in de stad, kan het nodig zijn om jouw zaadjes en kiemplantjes te beschermen tegen katten die jouw perceel verwarren met hun kattenbak. Ga regelmatig even kijken hoe het gaat met jouw tuin. Zo weet je wanneer het misgaat en kan je op tijd ingrijpen.

Waterbeheer

Jonge kiemplantjes hebben nog geen goed ontwikkeld wortelgestel, geef ze overvloedig water wanneer de grond droog is of regen uitblijft. Hou het weer in de gaten, zeker wanneer de paasvakantie dichterbij komt. Misschien is het nodig om eens langs te gaan of een irrigatiesysteem te voorzien? In elk geval is het beter om minder vaak maar overvloedig te begieten dan met regelmaat een klein beetje water te geven. In dit laatste geval zijn de wortels verwend en gaan ze niet op zoek naar dieperliggende waterreserves, wat hun in de zomervakantie kwetsbaar maakt voor uitdroging.

Het weer opvolgen

Nachtvorst blijft nog steeds mogelijk. Blijf het weer opvolgen en bedek indien nodig de (vorstgevoelige) planten met een vliesdoek*.

OM VERDER TE GAAN

www.tournesol-zonnebloem.be >Downloadbaar materiaal>Moestuin>Moestuin voor scholen

Hfst.3 Teelttechnieken - Waterbeheer

Hfst.3 Teelttechnieken - Biologische bestrijding

Hfst.4 Te doen per seizoen - De schoolmoestuin doorheen het jaar

Hfst.5 Rond de moestuin - Wilde plant, interessant?

BIBLIOGRAFIE EN OPMERKINGEN

De kiemtemperaturen zijn voornamelijk ontleend aan "Semences potagères, manuel pour les produire soi-même", éd. Rouergue.

Wij vermelden - voor zover mogelijk, zo niet zijn de cijfers cursief gedrukt - de minimumtemperatuur waarbij het zaad ontkiemt en de ideale kiemtemperatuur.

In het eerste geval zal ontkieming plaatsvinden, maar het zal traag gaan, de opkomst zal lager zijn. Alle temperaturen tussen de minimum en ideale kiemtemperatuur maken ontkieming mogelijk. Hoe dichterbij de ideale kiemtemperatuur komt, hoe sneller en vollediger de opkomst zal zijn.